

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำนวน 164 คน และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 5 ตอน ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกคัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน และด้านการประเมินผล โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ใน 6 ด้าน โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาทางศาสนาและสามัญ ประสบการณ์การสอน และประเภทของโรงเรียน โดยใช้สถิติเปรียบเทียบ t-test และ F - test

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกคัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน และด้านการประเมินผล โดยใช้ค่าความถี่

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอข้อมูลในเชิงบรรยาย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

(\bar{X})	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำนวนทั้งสิ้น 164 คน ผู้วิจัยได้สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสายศาสนาและสายสามัญ ประสบการณ์ในการสอน และประเภทของโรงเรียน ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสายศาสนาและสายสามัญ ประสบการณ์ในการสอน และประเภทของโรงเรียน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	86	52.4
หญิง	78	47.6
รวม	164	100.0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
20 - 30 ปี	24	14.6
31 - 40 ปี	46	28.0
41 ปีขึ้นไป	94	57.3
รวม	164	100.0
ระดับการศึกษา (ศาสนา)		
อับติดาอีย	3	1.8
มูตาวัสซิช	86	52.4
ซานาวิย	63	38.4
ปริญญาตรีหรืออื่นๆ	12	7.3
รวม	164	100.0
ระดับการศึกษา (สามัญ)		
มัธยมศึกษาปีที่ 6	19	11.6
ปริญญาตรี	134	81.7
สูงกว่าปริญญาตรี	5	3.0
อื่นๆ	6	3.7
รวม	164	100.0
ประสบการณ์ในการสอน		
ต่ำกว่า 5 ปี	24	14.6
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	34	20.7
ตั้งแต่ 11- 15 ปี	11	6.7
ตั้งแต่ 16- 20 ปี	39	23.8
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	56	34.1
รวม	164	100.0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทของโรงเรียน		
โรงเรียนของรัฐ	140	85.4
โรงเรียนเอกชนสามัญ	24	14.6
รวม	164	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.4 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.6 มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 57.3 ระดับการศึกษาสายศาสนา อยู่ในระดับมูตาวัสซิท คิดเป็นร้อยละ 52.4 ระดับการศึกษาสายสามัญระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 81.7 ประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.1 และเป็นครูสังกัดใน โรงเรียนของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 85.4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล

ผู้วิจัยได้สอบถามระดับสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ผู้วิจัยได้แยกประเด็นสภาพปัญหาออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน และด้านการประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล โดยภาพรวมและรายด้าน

สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอน	(\bar{X})	S.D	ระดับ
1. ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน	3.37	0.641	ปานกลาง
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	3.19	0.838	ปานกลาง
3. ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่	3.18	0.648	ปานกลาง
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.24	0.690	ปานกลาง
5. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน	3.15	0.655	ปานกลาง
6. ด้านการประเมินผล	3.41	0.721	ปานกลาง
รวม	3.26	0.566	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X}=3.41$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X}=3.37$) ด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X}=3.24$) ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ($\bar{X}=3.19$) ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X}=3.18$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X}=3.15$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ

สภาพปัญหาด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	3.29	0.842	ปานกลาง
2. การออกแบบและผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง	3.65	0.917	มาก
3. งบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาสื่อ	4.02	1.088	มาก
4. สภาพความพร้อมของสถานที่ในการใช้สื่อ	3.12	0.875	ปานกลาง
5. การจัดทำสื่อการสอนควรคำนึงถึงความประหยัด	2.99	1.180	ปานกลาง
6. ต้นทุนและความคุ้มค่าของการผลิตสื่อการสอน	3.38	1.109	ปานกลาง
7. จัดทำสื่อ-อุปกรณ์การเรียนการสอนร่วมกับนักเรียน	3.18	0.865	ปานกลาง
รวม	3.37	0.641	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ คือ งบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาสื่อ ($\bar{X} = 4.02$) และการออกแบบและผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.65$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ด้านการกำหนดจุดประสงค์ โดยภาพรวมและรายข้อ

สภาพปัญหาด้านการกำหนดจุดประสงค์	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา	3.01	1.071	ปานกลาง
2. การเตรียมอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหาและกิจกรรม	3.24	1.016	ปานกลาง
3. การเลือกใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหาของบทเรียน	3.46	0.955	ปานกลาง
4. การเลือกใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	3.04	0.974	ปานกลาง
รวม	3.19	0.838	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการกำหนดจุดประสงค์ โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การเลือกใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหาของบทเรียน ($\bar{X} = 3.46$) การเตรียมอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหาและกิจกรรม ($\bar{X} = 3.24$) และปัญหาการเลือกใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.04$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่ โดยภาพรวมและรายข้อ

สภาพปัญหาด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. การเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพและมีคุณค่าต่อการเรียนการสอน	3.20	0.948	ปานกลาง
2. การเลือกสื่อที่มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์	3.36	0.871	ปานกลาง
3. การตัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วกลับมาใช้ใหม่	3.32	0.884	ปานกลาง
4. การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในท้องถิ่นมาผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.11	0.879	ปานกลาง
5. สิ่งที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อเช่น สถานที่	2.90	1.007	ปานกลาง
รวม	3.18	0.648	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการเลือกตัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่ โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การเลือกสื่อที่มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X}=3.36$) การตัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วกลับมาใช้ได้ใหม่ ($\bar{X}=3.32$) และปัญหาการเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพและมีคุณค่าต่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.20$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ด้านการใช้สื่อการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ

สภาพปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. การจัดทำเอกสารรายข้อสื่อ และวิธีการใช้สื่อแต่ละชนิด	3.32	0.821	ปานกลาง
2. การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ แผนที่ รูปภาพ ฯลฯ	3.34	2.627	ปานกลาง
3. การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น VCD อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ ฯลฯ	3.47	0.930	ปานกลาง
4. การใช้สื่อบุคคล เช่น ผู้นำศาสนา วิทยากรหน่วยงานต่างๆ	3.11	0.829	ปานกลาง
5. การเลือกใช้สื่อที่มีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	2.98	0.876	ปานกลาง
6. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ของบทเรียน	3.13	0.876	ปานกลาง
7. ความเหมาะสมของเวลากับการใช้สื่อการสอน	3.29	0.984	ปานกลาง
รวม	3.24	0.690	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการใช้สื่อการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น VCD อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ ฯลฯ ($\bar{X}=3.47$) การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ แผนที่ รูปภาพ ฯลฯ ($\bar{X}=3.34$) และปัญหาการจัดทำเอกสารรายข้อสื่อ และวิธีการใช้สื่อแต่ละชนิด ($\bar{X}=3.32$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน โดยภาพรวมและรายข้อ

สภาพปัญหาด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอนของนักเรียน	3.14	0.946	ปานกลาง
2. ความสามารถของนักเรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการใช้สื่อการสอน	3.21	0.741	ปานกลาง
3. ความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการใช้สื่อการสอน	3.25	0.824	ปานกลาง
4. การสร้างบรรยากาศให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	3.01	1.000	ปานกลาง
รวม	3.15	0.655	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.25$) ความสามารถของนักเรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.21$) และปัญหาการมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.14$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมและรายข้อ

สภาพปัญหาด้านการประเมินผล	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. การติดตามและประเมินการใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ	3.41	0.805	ปานกลาง
2. การสร้างเครื่องมือการประเมินผลด้วยตนเอง	3.51	0.840	มาก
3. การใช้ผลการประเมินนักเรียนแต่ละครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.30	0.778	ปานกลาง
รวม	3.41	0.721	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการสร้างเครื่องมือการประเมินผลด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การติดตามและประเมินการใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.41$) การใช้ผลการประเมินนักเรียนแต่ละครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.30$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาทางศาสนาและสามัญ ประสบการณ์ในการสอน และประเภทของโรงเรียน

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 164)

สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลาม	เพศ			
	ชาย		หญิง	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1. ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน	3.43	.57	3.32	.71
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	3.24	.85	3.14	.82
3. ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่	3.20	.59	3.15	.71
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.33	.71	3.13	.66
5. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน	3.17	.64	3.13	.68
6. ด้านการประเมินผล	3.45	.62	3.35	.82
รวม	3.30	.52	3.20	.61

จากตารางที่ 15 พบว่า ครูอิสลามศึกษาที่เป็นเพศชาย มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.45$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.43$) ด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.24$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.20$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.17$)

สำหรับครูอิสลามศึกษาที่เป็นเพศหญิง มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.35$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.32$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.15$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.14$) ด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.13$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.13$)

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรเพศ ($n = 164$)

สภาพปัญหากระบวนการ ใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา ของครู	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
						Lower	Upper
						1. ด้านการวางแผนและ การผลิตสื่อการสอน	1.13
2. ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์	.74	16	.46	.10	.13	-.16	.36
3. ด้านการเลือกตัดแปลง และออกแบบสื่อใหม่	.48	162	.63	.05	.10	-.15	.25
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	1.89	162	.06	.20	.11	-.01	.41
5. ด้านการกำหนดการ ตอบสนองของผู้เรียน	.33	162	.74	.03	.10	-.17	.24
6. ด้านการประเมินผล	.88	162	.39	.10	.11	-.12	.32
รวม	1.12	162	.26	.10	.09	-.08	.27

จากตารางที่ 16 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล เพศชายและเพศหญิง มีสภาพปัญหากระบวนการการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางศาสนา (n = 164)

สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลาม	ระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางศาสนา							
	อิปติดาอียี่		มุตตาวัชชีส		ชานาวียี่		ปริญญาตรีหรืออื่นๆ	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1. ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน	3.14	.38	3.34	.52	3.41	.79	3.50	.63
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	3.17	.72	3.19	.75	3.21	.92	3.08	1.12
3. ด้านการเลือกคัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่	2.87	.83	3.16	.60	3.24	.68	3.07	.80
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.24	.58	3.27	.74	3.24	.65	3.00	.53
5. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน	3.00	.66	3.22	.58	3.06	.74	3.17	.69
6. ด้านการประเมินผล	3.00	.33	3.53	.65	3.28	.79	3.33	.77
รวม	3.07	.56	3.28	.50	3.24	.65	3.19	.58

จากตารางที่ 17 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษาวุฒิทางศาสนา ระดับ มุตตาวัชชีส มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.53$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.34$) ด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.27$) ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.22$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.19$) และด้านการเลือกคัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.16$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิทางศาสนา ระดับชานาวิย มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.41$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.28$) ด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.24$) และด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.24$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.21$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.06$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิทางศาสนา ระดับการศึกษาอื่นๆ มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.50$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.17$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.08$) และด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.07$) และด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.00$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิทางศาสนา ระดับการศึกษาอิตดาอีย มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.24$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.17$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.14$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.00$) ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.00$) และด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 2.87$)

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิต่างศาสนา (n =
164)

แหล่งความแปรปรวน						
สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อ การสอนอิสลามศึกษาของครู		SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการวางแผนและการผลิต สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.53	2	.77	1.89	.16
	ภายในกลุ่ม	65.38	161	.41		
	รวม	66.91	163			
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	ระหว่างกลุ่ม	2.25	2	1.13	1.62	.20
	ภายในกลุ่ม	112.14	161	.70		
	รวม	114.39	163			
3. ด้านการเลือกตัดแปลงและ ออกแบบสื่อใหม่	ระหว่างกลุ่ม	.42	2	.21	.50	.61
	ภายในกลุ่ม	67.93	161	.42		
	รวม	68.35	163			
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.74	2	.37	.78	.46
	ภายในกลุ่ม	76.926	161	.48		
	รวม	77.66	163			
5. ด้านการกำหนดการ ตอบสนองของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.03	2	.513	1.20	.30
	ภายในกลุ่ม	68.91	161	.43		
	รวม	69.94	163			
6. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.48	2	.74	1.43	.24
	ภายในกลุ่ม	83.20	161	.52		
	รวม	84.68	163			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.85	2	.42	1.33	.27
	ภายในกลุ่ม	51.31	161	.32		
	รวม	52.16	163			

จากตารางที่ 18 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษาทางศาสนาที่ต่างกัน มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ ($n = 164$)

สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลาม	ระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ							
	ม.6		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		อื่นๆ	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1. ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน	3.71	.67	3.35	.59	3.43	.73	2.90	1.19
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	3.54	.80	3.16	.83	3.20	.93	2.71	.93
3. ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่	3.44	.62	3.17	.60	3.00	.81	2.70	1.28
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.74	.57	3.19	.67	2.97	.70	2.90	.87
5. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน	3.57	.51	3.12	.62	2.95	.99	2.67	1.02
6. ด้านการประเมินผล	3.82	.55	3.38	.68	3.33	1.31	2.78	.93
รวม	3.64	.52	3.23	.51	3.15	.83	2.78	1.00

จากตารางที่ 19 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิทางสามัญ ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.82$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.74$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.71$) ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.57$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.54$) และด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.44$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษาวุฒิท่าง
 สามัญ ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวม
 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการ
 ประเมินผล ($\bar{X} = 3.38$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.35$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} =$
 3.19) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.17$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} =$
 3.16) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.12$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษาวุฒิท่าง
 สามัญ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา
 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการ
 วางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.43$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการกำหนด
 วัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.20$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.00$) ด้านการใช้สื่อ
 ($\bar{X} = 2.97$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.95$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษาวุฒิท่าง
 สามัญ ระดับการศึกษาอื่นๆ มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ใน
 ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการวางแผนและ
 การผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.90$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 2.90$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 2.78$) ด้าน
 การกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 2.71$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 2.70$) และ
 ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.67$)

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ
(n = 164)

แหล่งความแปรปรวน						
สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลาม ศึกษาของครู		SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการวางแผนและการ ผลิตสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3.65	3	1.22	3.07	.03*
	ภายในกลุ่ม	63.26	160	.40		
	รวม	66.91	163			
2. ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์	ระหว่างกลุ่ม	3.83	3	1.28	1.85	.14
	ภายในกลุ่ม	110.56	160	.69		
	รวม	114.39	163			
3. ด้านการเลือกตัดแปลง และออกแบบสื่อใหม่	ระหว่างกลุ่ม	2.87	3	.96	2.34	.08
	ภายในกลุ่ม	65.48	160	.41		
	รวม	68.35	163			
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	6.22	3	2.07	4.64	.01**
	ภายในกลุ่ม	71.44	160	.45		
	รวม	77.66	163			
5. ด้านการกำหนดการ ตอบสนองของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	4.982	3	1.67	4.10	.01**
	ภายในกลุ่ม	64.96	160	.41		
	รวม	69.94	163			
6. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	5.83	3	1.94	3.94	.01**
	ภายในกลุ่ม	78.86	160	.49		
	รวม	84.68	163			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.33	3	1.44	4.82	.01**
	ภายในกลุ่ม	47.83	160	.30		
	รวม	52.16	163			

จากตารางที่ 20 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิทางสามัญที่ต่างกัน มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยภาพรวม และด้านการใช้สื่อการสอนด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ด้านการประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$ และด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ส่วนด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 21 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ เป็นรายคู่ โดยภาพรวม ($n = 164$)

	\bar{X}	ระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ			
		ม.6	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่นๆ
	\bar{X}	3.638	3.227	3.147	2.777
ม.6	3.638	-	0.002*	0.076	0.001*
ปริญญาตรี	3.227	-	-	0.749	0.050
สูงกว่าปริญญาตรี	3.147	-	-	-	0.265
อื่นๆ	2.777	-	-	-	-

จากตารางที่ 21 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิทางสามัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและอื่นๆ โดยครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา สูงกว่าครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาปริญญาตรีและอื่นๆ

สำหรับส่วนที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น ได้ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD ดังตารางที่ 22 – 25

ตารางที่ 22 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ เป็นรายคู่ ด้านวางแผนและการผลิตสื่อการสอน (n = 164)

		ระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ			
		ม.6	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่นๆ
	\bar{X}	3.714	3.345	3.429	2.905
ม.6	3.714	-	0.018*	0.367	0.007*
ปริญญาตรี	3.345	-	-	0.772	0.095
สูงกว่าปริญญาตรี	3.429	-	-	-	0.171
อื่นๆ	2.905	-	-	-	-

จากตารางที่ 22 พบว่า ด้านการวางแผน ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิทางสามัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและอื่นๆ โดยครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา สูงกว่าครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาประดับปริญญาตรี และอื่นๆ

ตารางที่ 23 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ เป็นรายคู่ ด้านการใช้สื่อการสอน (n = 164)

		ระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ			
		ม.6	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่นๆ
	\bar{X}	3.744	3.189	2.971	2.905
ม.6	3.744	-	0.001*	0.022*	0.008*
ปริญญาตรี	3.189	-	-	0.476	0.311
สูงกว่าปริญญาตรี	2.971	-	-	-	0.869
อื่นๆ	2.905	-	-	-	-

จากตารางที่ 23 พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอน ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษาวุฒิต่างสามัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่าง ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี และอื่นๆ โดยครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา สูงกว่าครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ

ตารางที่ 24 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิต่างสามัญ เป็นรายคู่ ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน (n = 164)

	\bar{X}	ระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิต่างสามัญ			
		ม.6	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่นๆ
	\bar{X}	3.566	3.123	2.950	2.667
ม.6	3.566	-	0.018*	0.367	0.007*
ปริญญาตรี	3.123	-	-	0.771	0.095
สูงกว่าปริญญาตรี	2.950	-	-	-	0.171
อื่นๆ	2.667	-	-	-	-

จากตารางที่ 24 พบว่า ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิต่างสามัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาอื่น โดยครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา สูงกว่าครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาระดับอื่นๆ

ตารางที่ 25 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ เป็นรายคู่ ด้านการประเมินผล (n = 164)

		ระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางสามัญ			
		ม.6	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	อื่นๆ
	\bar{X}	3.825	3.378	3.333	2.778
ม.6	3.825	-	0.010*	0.166	0.002*
ปริญญาตรี	3.378	-	-	0.889	0.042*
สูงกว่าปริญญาตรี	3.333	-	-	-	0.193
อื่นๆ	2.778	-	-	-	-

จากตารางที่ 25 พบว่า ด้านการประเมินผล ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีระดับการศึกษา วุฒิทางสามัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและอื่นๆ และการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับอื่น โดยครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา สูงกว่าครูอิสลามศึกษาที่มีการศึกษาปริญญาตรีและอื่นๆ

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรประสพการณ์ในการสอน (n = 164)

สภาพปัญหา กระบวนการใช้สื่อการ สอนอิสลาม	ประสพการณ์ในการสอน									
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		11 – 15 ปี		16 – 20 ปี		20 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1. ด้านการวางแผน และการผลิตสื่อ การสอน	3.67	.68	3.45	.47	3.44	.44	3.14	.67	3.35	.68
2. ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์	3.63	1.06	3.17	.60	3.34	.85	3.01	.87	3.11	.79
3. ด้านการเลือก คัดแปลงและ ออกแบบสื่อใหม่	3.34	.59	3.14	.41	3.42	.64	3.07	.75	3.15	.71
4. ด้านการใช้สื่อการ สอน	3.43	.52	3.21	.47	3.40	.58	3.17	1.01	3.18	.60
5. ด้านการกำหนด การตอบสนองของ ผู้เรียน	3.23	.65	3.11	.48	3.27	.86	3.05	.74	3.19	.65
6. ด้านการประเมินผล	3.51	.83	3.44	.70	3.45	.65	3.27	.76	3.42	.67
รวม	3.47	.58	3.25	.35	3.39	.57	3.12	.69	3.24	.57

จากตารางที่ 26 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูลที่มีประสพการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.67$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.63$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.51$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.43$) ด้านการเลือกคัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.34$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.23$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูลที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 – 15 ปี มีสภาพปัญหาภาระงาน การใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณารายด้านจาก มากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.45$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.44$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.42$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.40$) ด้าน การกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.34$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.27$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูลที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 – 10 ปี มีสภาพปัญหาภาระงาน การใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.45$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.44$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.21$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.17$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.14$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.11$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูลที่มีประสบการณ์ในการสอน 20 ปีขึ้นไป มีสภาพปัญหาภาระงาน การใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณารายด้านจาก มากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.42$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.35$) ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.19$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.18$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.15$) และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.11$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูลที่มีประสบการณ์ในการสอน 16 – 20 ปี มีสภาพปัญหาภาระงาน การใช้การสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.27$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.17$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.14$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.07$) ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.05$) และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.01$)

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการสอน (n = 164)

แหล่งความแปรปรวน						
สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอน อิสลามศึกษาของครู		SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการวางแผนและ การผลิตสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4.440	4	1.110	4.440	.027*
	ภายในกลุ่ม	62.470	159	.393		
	รวม	66.909	163			
2. ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์	ระหว่างกลุ่ม	6.465	4	1.616	2.381	.054
	ภายในกลุ่ม	107.92	159	.679		
	รวม	114.39	163			
3. ด้านการเลือกคัดแปลง และออกแบบสื่อใหม่	ระหว่างกลุ่ม	1.797	4	.449	1.073	.372
	ภายในกลุ่ม	66.555	159	.419		
	รวม	68.352	163			
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.620	4	.405	.847	.497
	ภายในกลุ่ม	76.037	159	.478		
	รวม	77.657	163			
5. ด้านการกำหนดการ ตอบสนองของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.847	4	.212	.488	.745
	ภายในกลุ่ม	69.092	159	.435		
	รวม	69.939	163			
6. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.047	4	.262	.498	.737
	ภายในกลุ่ม	83.630	159	.526		
	รวม	84.678	163			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.033	4	.508	1.612	.174
	ภายในกลุ่ม	50.127	159	.315		
	รวม	52.160	163			

จากตารางที่ 27 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกัน มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 28 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการสอน เป็นรายคู่ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($n = 164$)

		ประสบการณ์ในการสอน				
		5 ปี	5 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 – 20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
	\bar{X}	3.667	3.454	3.441	3.142	3.359
5 ปี	3.667	-	0.205	0.325	0.002*	0.039*
5 – 10 ปี	3.454	-	-	0.955	0.036*	0.445
11 – 15 ปี	3.441	-	-	-	0.165	0.656
16 – 20 ปี	3.142	-	-	-	-	0.116
20 ปี ขึ้นไป	3.359	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 28 พบว่า ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการเรียน ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี แตกต่างครูอิสลามศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 16 – 20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการสอน 5 – 10 ปี แตกต่างจากครูอิสลามศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 16 – 20 ปี โดยครูอิสลามศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา สูงกว่าครูอิสลามศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 – 10 ปี 11 – 15 ปี 16 – 20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูใน โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามตัวแปรประเภทของโรงเรียน (n = 164)

สภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลาม	ประเภทของโรงเรียน			
	รัฐบาล		เอกชน	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1. ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน	3.40	0.67	3.22	0.33
2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	3.21	0.89	3.05	0.36
3. ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่	3.20	0.66	3.03	0.51
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	3.23	0.62	3.28	1.01
5. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน	3.14	0.68	3.19	0.47
6. ด้านการประเมินผล	3.36	0.72	3.63	0.69
รวม	3.26	0.59	3.23	0.36

จากตารางที่ 29 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ประเภทโรงเรียนรัฐบาล มีสภาพปัญหา กระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.40$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.36$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.23$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.21$) ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.20$) และด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.14$)

ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูลประเภทโรงเรียนเอกชน มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.63$) ด้านการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.28$) ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.22$) ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.19$) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.05$) และด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ($\bar{X} = 3.03$)

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำแนกตามประเภทของโรงเรียน (n = 164)

สภาพปัญหากระบวนการ ใช้สื่อการสอนอิสลาม ศึกษาของครู	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
						Lower	Upper
						1. ด้านการวางแผนและ การผลิตสื่อการสอน	1.230
2. ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์	.866	162	.388	.160	.185	-.205	.526
4. ด้านการเลือกคัดแปลง และออกแบบสื่อใหม่	1.176	162	.241	.168	.142	-.114	.450
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	-.380	162	.704	-.058	.152	-.360	.244
5. ด้านการกำหนดการ ตอบสนองของผู้เรียน	-.367	162	.714	-.053	.145	-.339	.233
6. ด้านการประเมินผล	-1.720	162	.087	-.272	.158	-.584	.040
รวม	.158	162	.875	.019	.125	-.227	.267

จากตารางที่ 30 พบว่า ครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ที่สอน
ในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน มีสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาโดยภาพรวม
และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา กระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล
ที่เกี่ยวกับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับปัญหาหรือแนวด้านการใช้สื่อการสอน ซึ่งเป็น
ข้อคำถามปลายเปิด ในประเด็นดังต่อไปนี้ คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ด้านการ
กำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกคัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการ

กำหนดการตอบสนองของผู้เรียน และด้านการประเมินผล โดยสรุปข้อคิดเห็น และแนวทางแก้ไขที่คล้ายคลึงกันได้นำมาเรียงจากค่าความถี่มากไปหาน้อย ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 31 ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อ	30	1.1 จัดทำโครงการของงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	29
2. ขาดทักษะในการออกแบบและผลิตสื่อด้วยตนเอง	20	2.1 มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำสื่อ	19
		2.2 มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่	10
		2.3 ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำสื่อ	7
3. ไม่มีเวลาจัดทำสื่อการสอนร่วมกับนักเรียน	13	3.1 แบ่งเวลาเรียนบางส่วนร่วมจัดทำสื่อร่วมกับนักเรียน	5
4. ครูไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อเอง	11	4.1 หาสื่อสำเร็จรูป	9
		ให้นักเรียนร่วมจัดทำสื่อกับครู	7
5. การวางแผนการจัดกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำได้ยากไม่ทันเวลา	10	5.1 เพิ่มเวลาเรียนในแต่ละชั่วโมง	15
6. ขาดความพร้อมของสถานที่	6	6.1 จัดห้องการใช้สื่อให้เป็นสัดส่วน	6

จากตารางที่ 31 พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะ กระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน มีปัญหามากที่สุด คือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อ รองลงมา คือ ขาดทักษะในการออกแบบและผลิตสื่อด้วยตนเอง และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ขาดความพร้อมของสถานที่ สำหรับแนวทางข้อเสนอแนะที่มากที่สุด คือ จัดทำโครงการของงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รองลงมา คือ ควรมีการอบรมการผลิตสื่อการสอน และน้อยที่สุด คือ แบ่งเวลาเรียนบางส่วนร่วมจัดทำสื่อร่วมกับนักเรียน

ตารางที่ 32 ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการกำหนดจุดประสงค์

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. นักเรียนไม่มีความพร้อมในเนื้อหาที่ครูสอน	5	1.1 พิจารณานักเรียน โดยรวมว่าเป็นใครมีความรู้พื้นฐานและทักษะอย่างไรแล้วจึงออกแบบสื่อเพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์	4
2. ขาดสื่อวัสดุที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการเรียนที่ตั้งไว้	4	2.1 ดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้และเหมาะสมกับจุดประสงค์	6
		2.2 หาผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อในแต่ละด้าน	6
		2.3 ออกแบบสื่อใหม่ให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียน	3

จากตารางที่ 32 พบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ที่มีปัญหามากที่สุดคือ นักเรียนไม่มีความพร้อมในเนื้อหาที่ครูสอน รองลงมา คือ ขาดสื่อวัสดุที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการเรียนที่ตั้งไว้ สำหรับแนวทางข้อเสนอแนะที่มากที่สุด คือ ดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้และเหมาะสมกับจุดประสงค์ และหาผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อในแต่ละด้าน รองลงมา คือ ออกแบบสื่อใหม่ให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียน

ตารางที่ 33 ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการดัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. สื่อมีน้อยไม่หลากหลาย	22	1.1 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการทำสื่อ ที่มีอยู่มากจัดทำเพิ่มเติม	6
2. สื่อที่ใช้ไม่ทันสมัย	19	2.1 ดัดแปลงสื่อที่มีอยู่ให้ทันสมัย และเหมาะสมยิ่งขึ้นซึ่งต้องเพิ่ม งบประมาณ และเวลา	20
3. สื่อเกี่ยวกับอิสลามศึกษาที่มีคุณค่า ต่อการเรียนการสอนหายาก	6	2.2 ออกแบบสื่อใหม่ให้ทันสมัยและ ช่วยให้เพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียนจริง	12
4. นักเรียนออกแบบเหมือนกัน	6	3.1 เพิ่มงบประมาณในการออกแบบ สื่อใหม่ในโรงเรียนที่สอนอิสลาม ศึกษา	19
		4.1 หารูปแบบที่หลากหลายให้ นักเรียนดูและลองทำ	6

จากตารางที่ 33 พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะ การใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษา
ของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการดัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่ ที่มีปัญหามาก
ที่สุด คือสื่อมีน้อยไม่หลากหลาย รองลงมา คือ สื่อที่ใช้ไม่ทันสมัย และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ
สื่อเกี่ยวกับอิสลามศึกษาที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอนหายาก และนักเรียนออกแบบเหมือนกัน
สำหรับแนวทางข้อเสนอแนะที่มากที่สุด คือ ดัดแปลงสื่อที่มีอยู่ให้ทันสมัยและเหมาะสมยิ่งขึ้นซึ่ง
ต้องเพิ่มงบประมาณและเวลา รองลงมา คือ เพิ่มงบประมาณในการออกแบบสื่อใหม่ในโรงเรียนที่
สอนอิสลามศึกษา และน้อยที่สุด คือ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการทำสื่อที่มีอยู่มากจัดทำเพิ่มเติม และ
จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการทำสื่อที่มีอยู่มากจัดทำเพิ่มเติม

ตารางที่ 34 ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการใช้สื่อการสอน

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่ชำนาญ และสื่อมีไม่เพียงพอ	29	1.1 จัดอบรมการใช้สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ 1.2 เพิ่มงบประมาณจัดห้องการใช้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เพียงพอ	15 8
2. ครูไม่นำสื่อการสอนมาใช้ในการ สอน	11	2.1 สร้างความตระหนักให้ครูใช้ สื่อการสอนในการจัดการเรียน การสอนทุกครั้ง	10
3. นักเรียนไม่สนใจในการใช้สื่อ	10	3.1 เน้นการใช้สื่อที่มีสีหลากหลาย เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน	8
4. สื่อไม่คงทนไม่คุ้มค่าทั้งต้นทุนและ เวลา	7	4.1 ต้องออกแบบสื่อให้คงทน ถาวรแต่ต้องเพิ่มงบประมาณให้ เพียงพอ	11

จากตารางที่ 34 พบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขกระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการใช้สื่อการสอน ที่มีปัญหามากที่สุด คือ ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่ชำนาญและสื่อมีไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ครูไม่นำสื่อการสอนมาใช้ในการสอน และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ สื่อไม่คงทนไม่คุ้มค่าทั้งต้นทุนและเวลา สำหรับแนวทางข้อเสนอแนะที่พบมากที่สุด คือ จัดอบรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ ต้องออกแบบสื่อให้คงทนถาวรแต่ต้องเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอ และแนวทางที่พบน้อยที่สุด เพิ่มงบประมาณจัดห้องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เพียงพอ และเน้นการใช้สื่อที่มีสีหลากหลายเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน

ตารางที่ 35 ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. นักเรียนสนใจเรียนในระยะเวลาสั้นๆ	12	1.1 ครูต้องรู้จักใช้จิตวิทยาสามารถโน้มน้าวนักเรียนให้มาสนใจการเรียนให้ได้	7
2. นักเรียนขาดการคิดวิเคราะห์ในการใช้สื่อการสอน	9	2.1 ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์	8
3. นักเรียนบางคนไม่ยอมมีส่วนร่วมและไม่ให้ความสนใจ	9	3.1 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและปฏิบัติการใช้สื่อด้วยตัวเอง	7
4. นักเรียนปฏิบัติไม่ได้	6	4.1 เน้นให้นักเรียนได้ฝึกและลงมือทำปฏิบัติด้วยตนเอง	5
5. สื่อไม่เร้าความสนใจ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย	5	5.1 จัดสื่อให้มีสีสันเร้าความสนใจและใช้สื่อที่ทันสมัยเช่นมีเสียง	5

จากตารางที่ 35 พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะกระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน ที่มีปัญหามากที่สุด คือ นักเรียนสนใจเรียนในระยะเวลาสั้นๆ รองลงมา คือ นักเรียนขาดการคิดวิเคราะห์ในการใช้สื่อการสอน และนักเรียนบางคนไม่ยอมมีส่วนร่วมและไม่ให้ความสนใจ และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ สื่อไม่เร้าความสนใจ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย สำหรับแนวทางข้อเสนอแนะที่มากที่สุด คือ ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ รองลงมา คือ ครูต้องรู้จักใช้จิตวิทยาสามารถโน้มน้าวนักเรียนให้มาสนใจการเรียนให้ได้ และครูควรกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและปฏิบัติการใช้สื่อด้วยตัวเอง และแนวทางที่พบน้อยที่สุด คือ เน้นให้นักเรียนได้ฝึกและลงมือทำปฏิบัติด้วยตนเอง และจัดสื่อให้มีสีสันเร้าความสนใจและใช้สื่อที่ทันสมัย เช่นมี เสียง

ตารางที่ 36 ปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการประเมินผล

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. สร้างเครื่องมือประเมินสื่อไม่ถูกต้อง	22	1.1 ควรมีการจัดอบรมการสร้างเครื่องมือประเมินสื่ออย่างจริงจัง	16
2. ไม่มีการประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ	7	2.1 ควรมีการประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ	6
3. ขาดการประเมินการใช้สื่อก่อนเรียนและหลังเรียน	7	3.1 จัดหาหน่วยงานสร้างเครื่องมือประเมินผล	6
		3.2 ต้องมีการประเมินการใช้สื่อก่อนและหลังเรียน	6

จากตารางที่ 36 พบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขกระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ด้านการประเมินผล ที่มีปัญหามากที่สุดคือ สร้างเครื่องมือประเมินสื่อไม่ถูกต้อง รองลงมา คือ ไม่มีการประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ และขาดการประเมินการใช้สื่อก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับแนวทางข้อเสนอแนะที่มากที่สุดคือ ควรมีการจัดอบรมการสร้างเครื่องมือประเมินสื่ออย่างจริงจัง รองลงมา คือ ควรมีการประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ จัดหาหน่วยงานสร้างเครื่องมือประเมินผล และต้องมีการประเมินการใช้สื่อก่อนและหลังเรียน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหากระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูใน
โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดสตูลเกี่ยวกับปัญหาต่างๆเกี่ยวกับกระบวนการใช้สื่อการสอนอิสลามศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสตูล ในประเด็นดังต่อไปนี้คือ ด้านการวางแผนและการผลิตสื่อการสอน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่ ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน และด้านการประเมินผล ซึ่งปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการวางแผนและผลิตสื่อการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในผลิตสื่อการเรียนการสอน และควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนอิสลามศึกษาให้สามารถนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาควรมีการรวมกลุ่มเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอนทางด้านอิสลามศึกษาร่วมกัน ซึ่งจะทำให้มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ คือ

“เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเน้นการปฏิบัติจริง ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจในกระบวนการมากยิ่งขึ้น และสามารถปฏิบัติได้ดังนั้นปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณโดยเฉพาะสำหรับการสอนอิสลามโดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็ก งบประมาณมีน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ”

สิริ เต็มเป็น

“สพป.ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นตามรายหัวนักเรียน โรงเรียนควรหางบประมาณจากหน่วยงานอื่น ครูอิสลามศึกษาควรฝึกอบรมการทำสื่อและสามารถนำไปใช้ได้จริง โรงเรียนและครูอิสลามศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการการใช้สื่อ ครูอิสลามศึกษาควรมีจิตสำนึกและความตระหนักในการใช้สื่อการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการสอน”

บุณณานี เจ๊ะหนู่ม

“โรงเรียนควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และหาวิธีการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด”

สมมาตร มานะกล้า

“อิสลามศึกษาเป็นวิชาเฉพาะ ซึ่งผู้ผลิตสื่อส่วนใหญ่อาจไม่ค่อยคำนึงถึง อาจเป็นเพราะในเรื่องของส่วนแบ่งการตลาดน้อยไม่คุ้มค่าการลงทุน จึงมีการผลิตสื่อที่น้อย ดังนั้นการผลิตสื่อน่าจะเป็นการรวมกลุ่มของครูผู้สอนอิสลามศึกษาทำการผลิตสื่อร่วมกัน ใช้วัสดุอุปกรณ์ในห้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ได้สื่อที่หลากหลาย และประหยัดงบประมาณ อาจจัดทำโครงการในนามของชมรมหรือกลุ่ม เพื่อของงบประมาณในการจัดทำหรือพัฒนาสื่อ”

คนตอเหลบ หมาดเหยด

“ครูอิสลามศึกษา ควรรวมกลุ่มกันจัดทำสื่อ อาจใช้วัสดุอุปกรณ์ในห้อง”

รัชณี จ๊ะสมัน

2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ครูผู้สอนควรมีการผลิตสื่อ และเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ ครูผู้สอนควรเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยของนักเรียน ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ คือ

“ปัญหาในกระบวนการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหา ของบทเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญเพราะการเลือกใช้สื่อชิ้นนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น แนวทางแก้ไขนอกจากจัดสรรงบประมาณแล้ว การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนก็สามารถทำได้แต่ต้องอาศัยงบประมาณด้วย”

สิริ เต็มเป็น

“ครูอิสลามศึกษาควรวิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหา และผลิตสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา ครูอิสลามศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อจากครูโรงเรียนอื่น และสามารถหยิบยืมสื่อให้แก่นักเรียนได้ ชมรมครูอิสลามศึกษาควรพัฒนาศักยภาพของครูอย่างต่อเนื่อง สปป.ควรให้ความตระหนักและให้ความสำคัญกับเรื่องนี้”

ปณณานิ เจ๊ะหนู่ม

“มีการวิเคราะห์ความสนใจของเด็กแต่ละช่วงวัยระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เลือกใช้สื่อที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของเด็กและเหมาะสมกับบทเรียน”

สมมาตร มานะกล้า

“ครูอิสลามศึกษาต้องทำความเข้าใจกับหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนถึงจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ลักษณะของกิจกรรมที่จะจัดการเรียนการสอน กำหนดสื่อให้สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนและจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านการเลือกคัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่”

दनตอเหลบ หมดมเดย

“ครูอิสลามควรศึกษาหลักสูตรแกนกลางให้แจ่มแจ้งแล้วนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับเนื้อหาจุดประสงค์ของการเรียน และ โรงเรียนควรจัดอบรมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ”

รัชณี จ๊ะสมัน

3. ด้านการเลือกตัดแปลงและออกแบบสื่อใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมให้ความรู้ และ พัฒนาครูอิสลามศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอน และประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถนำสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ คือ

“ปัญหาการเลือกใช้สื่อที่มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้นั้น ครูอิสลามศึกษาต้องได้รับการอบรมและพัฒนาด้านสื่อการสอนและต้องเข้าใจกระบวนการและขั้นตอนในการใช้สื่อ โดยเฉพาะสื่อการสอนด้าน ICT นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูอิสลามศึกษาต้องนำมาใช้เพื่อให้ทันสมัยและให้ทันต่อเหตุการณ์ สนับสนุนการผลิตสื่อและส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง”

สิริ เต็มเป็น

“ครูอิสลามศึกษามีความสามารถแต่ขาดการพัฒนาการใช้สื่อ อาจเนื่องจากไม่เห็นความสำคัญของสื่อจึงไม่ค่อยมีความตระหนัก ครูอิสลามศึกษาควรมีการเตรียมการเรียนการสอนให้เป็นระบบอย่างน้อยโครงสร้าง หน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาแต่ละปีให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด ครูอิสลามศึกษาควรสละเวลาในการศึกษาและเลือกใช้สื่อที่มีความทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับนักเรียน”

ปุณณานิ เจ๊ะหนู่ม

“ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาสื่อให้ครูผู้สอน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกันเพื่อเผยแพร่สื่อการสอน และเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับบทเรียน มีความทันสมัยและผู้เรียนสนใจ”

สมมาตร มานะกล้า

“การดัดแปลงหรือออกแบบสื่อการเรียนการสอน จำเป็นต้องคำนึงถึงลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน และผลที่จะต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังนั้นการดัดแปลงหรือออกแบบสื่อจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบทเรียน และผู้เรียนเน้นวัสดุในท้องถิ่นหรือสิ่งที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับสื่อที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์นั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะเป็นการเฉพาะ อาจจะทำด้วยตนเอง หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของครูผู้สอน”

ดนตอเหลบ หมายคเหยค

“ครูอิสลามศึกษาควรได้รับการอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการออกแบบสื่อ และโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูได้ไปอบรม/ศึกษาดูงานนอกสถานที่”

รัชนี ๊ะสมัน

4. ด้านการใช้สื่อการสอน

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะในการใช้สื่อทางด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้สถานศึกษาควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านอิสลามศึกษาอย่างหลากหลาย และเพียงพอ ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้คือ

“ปัญหาในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทางโรงเรียนหรือที่ทำงานต้องจัดเตรียมสื่อ ICT ให้ครูผู้สอนและสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาสื่อ ส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรม ผู้บริหารจะต้องมีการติดตามนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และส่งครูไปอบรมด้านการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์”

สิริ เต็นเบ็น

“สพป.ควรอบรมครูอิสลามศึกษาในเรื่องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ครูอิสลามศึกษาที่มีความสามารถอยู่แล้วควรมีการเพิ่มเติมและนำไปใช้กับนักเรียน โรงเรียน/ สพป.ส่งเสริมการประกวดแข่งขันสื่ออิเล็กทรอนิกส์อิสลามศึกษา”

ปุณณานิ ๊ะหนุ่ม

“ควรสร้างความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การเลือกใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างโอกาสให้ครูใช้สื่อที่ทันสมัย คำนึงถึงการใช้อินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้”

สมมาตร มานะกล้า

“สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ประการแรก ครูผู้สอนจะต้องพัฒนาทักษะการใช้ ทดสอบ ทดลองกับตัวเองจนเกิดความมั่นใจ แล้วจึงใช้สื่อเหล่านั้นในการจัดการเรียนการสอน แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนในเรื่องของอุปกรณ์ต่างๆ”

คนตอเหลบ หมาดเหียด

“โรงเรียนควรจัดให้ครูได้มีการอบรมเกี่ยวกับ ICT ให้มาก จัดบริการคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอเพราะปัจจุบันอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่รวดเร็วและทันสมัยและทันทุกเรื่อง”

รัชนี้ ใจะสมัน

5. ด้านการกำหนดการตอบสนองของผู้เรียน

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ครูอิสลามศึกษาผู้สอนส่วนใหญ่ ควรจัดหาสื่อที่ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ ต้องทดลองใช้สื่อก่อนที่จะนำมาสอนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคนิคการสอนที่ฝึกให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามศักยภาพของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ คือ

“ความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการใช้สื่อการสอนของนักเรียนเป็นปัญหา อาจสืบเนื่องมาจากกระบวนการใช้สื่อของครู ดังนั้นแนวทางแก้ไขควรจัดหาสื่อที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูควรเป็นเพียงนักจัดกระบวนการ คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติ”

สิริ เต็นเบ็น

“ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับศักยภาพของนักเรียน ครูควรใช้เทคนิคการสอนที่ฝึกให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ตามศักยภาพของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ครูควรใช้แรงเสริมให้กับนักเรียนในการทำกิจกรรม ครูอาจจัดกิจกรรม

การเขียนเรียงความและประกวดการเขียนเรียงความ และมอบรางวัลให้กับนักเรียนเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ครูอาจใช้ห้องอิสลามศึกษาเป็นสื่อใช้กระบวนการกลุ่มในการฝึกการคิดวิเคราะห์ ให้แก่นักเรียน เช่น ฝึกให้นักเรียนปฏิบัติงานโดยจัดเป็น โครงสร้างการบริหารห้องอิสลามศึกษาให้แก่นักเรียนตามบทบาทหน้าที่”

ปณณานิ เจ๊ะหนู่ม

“ควรเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยและพื้นฐานของผู้เรียน ในขั้นตอนการใช้สื่อควรกำหนดรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของนักเรียน”

สมมาตร มานะกล้า

“การใช้สื่อเพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้ได้ นั้น นักเรียนจะต้องฝึกและปฏิบัติจนเกิดทักษะ การใช้สื่อขยายนั้น นักเรียนสามารถใช้สื่อเหล่านั้นด้วยตนเอง จนนักเรียนสามารถสรุปผลที่เกิดขึ้นจากผลการเรียนการสอนของครู”

คนตอเหลบ หมาดเหยด

“จากการที่นักเรียนมีปัญหาการวิเคราะห์สังเคราะห์นั้นก็อาจมาจากการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องมีเทคนิคในการสอน การใช้สื่อ ครูต้องทดลองใช้สื่อก่อนทุกครั้งที่น่ามาสอน”

รัชณี ๊ะสมัน

6. ด้านการประเมินผล

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า ครูผู้สอนควรมีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องโดยใช้เครื่องมือในการประเมินผลที่หลากหลาย และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนหรือเพื่อนครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ และขั้นตอนในการประเมินเพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ คือ

“ปัญหาในการสร้างเครื่องมือการประเมินสื่อด้วยตนเองนั้น ในการวัดและประเมินผลของนักเรียนควรประเมินให้ครอบคลุม ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล วิธีการสร้างเครื่องมือ ประกอบกับทางกระทรวงศึกษาธิการควรจัดสัมมนาในเรื่องของการจัดการอิสลามศึกษาด้วย และส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของการจัดกระบวนการโดยการใช้สื่อและมีการประเมินโดยการสร้างเครื่องมือที่สอดคล้องกับหลักสูตรด้วย”

ศิริ เต็นเป็น

“การประเมินนักเรียนเป็นระยะและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน ครูควรประเมินตามสภาพจริง ครูควรให้มีการประเมินจากการมีส่วนร่วม ครูควรศึกษาถึงการประเมินที่ใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกต สอบถาม ฝึกปฏิบัติ ทดสอบ โครงงานอิสลาม”

ปุณณานี เจ๊ะหนู่ม

“ควรมีการสร้างและพัฒนาสื่อการสอนโดยการคุมคุณภาพเบื้องต้น การประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ การทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข ผู้เรียนผู้ใช้สื่อควรมีส่วนร่วมในการประเมินการใช้สื่อ”

สมมาตร มานะกล้า

“ครูอิสลามจะต้องมีความเข้าใจกับสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ศึกษาหาความรู้ในเรื่องการสร้างเครื่องมือการประเมินสื่อ จัดองค์ประกอบในการประเมินให้ครบถ้วน ทำทุกครั้ง ทำเรื่อยๆ ทำบ่อยๆ จนเกิดความรู้และทักษะ”

คนตอเหลบ หมาดเหวด

“ควรมีการจัดสัมมนาให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รู้จักวิธีการสร้างเครื่องมือประเมินสื่อและต้องให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับหลักสูตร”

รัชณี เจ๊ะสมัน